GYMNÁZIUM ZIKMUNDA WINTRA RAKOVNÍK

Amfora

2010/2011

Autor: David Sedláček

Konzultant: Mgr. Ivo Mička
Školní koordinátor: Mgr. Lenka Hejdová

Anotace

Cílem práce je shrnutí informací o nejstarším trvale působícím fotoklubu na Rakovnicku.

Zaměřuji se především na to, co vedlo k jeho založení, kde se konaly první expozice a jaké byly největší úspěchy členů. Seznamuji čtenáře se všemi expozicemi, které fotoklub pořádá a kterých se účastní. Zaměřuji se především i na zakládající členy, kde u každého z nich uvádím jejich stručnou charakteristiku. V poslední části práce čtenáře seznamuji s akcemi, kterých se bude Amfora účastnit v roce 2011.

Obsah

1. Úvod.....5

2. Charakteristika fotoklubu.....6

2.1. Obecně.....6

2.2. Zrození fotoklubu……6

2.3. Název klubu……7

2.4. Členské poplatky……7

2.5. Schůze klubu……..8

2.5.1. Obecně……8

2.5.2. Průběh schůze……8

3. První expozice……..9

4. Výstavy v zahraničí……..10

4.1. Obecně……..10

4.2. Osvobozeni od „entry fee“……..10

4.3. Největší zahraniční úspěchy……..11

4.4. Rok 1989 – stop zahraničním výstavám……..12

5. Klubové a autorské výstavy……...12

5.1. Výroční výstavy……12

5.2. Výstava na provázku……...13

5.2.1. Historie……13

5.2.2. Charakteristika Výstav na provázku……..13

5.2.3. Letošní Výstava na provázku trochu jinak……14

5.3. Výstavy z archivu……14

5.3.1. Fotografie nežijících a bývalých členů……...14

5.3.2. Historické fotografie z Rakovnicka a okolí……14

5.3.3. Starší fotografie současných členů……15

5.4. Autorské výstavy……..15

6. Rakovnické fotografické salony……16

6.1. Historie……...16

6.2. Společně s jinými výtvarnými obory……..…16

6.3. Přínost fotosalonu pro Amforu……..…17

6.4. Přehled uskutečněných fotosalonů……...18

7. Mapové okruhy……..19

7.1. Obecně……..19

7.2. Průběh hodnocení „map“……19

7.3. Přínos mapových okruhů……20

7.4. Jakých mapových okruhů se zúčastňuje Amfora……20

8. Členové Amfory……21

8.1. Zakládající……21

8.2. První fotografky v Amfoře……...25

8.3. Přehled všech členů……26

8.4. Současní členové……28

9. Plán akcí fotoklubu na rok 2011……28

10. Prameny……29

12. Přílohy……30

1. Úvod:

Vždy mne zajímalo fotografování a vše kolem něj. Ve svém volném čase se mu rád věnuji, a díky tomu jsem si k vypracování práce zvolil téma, které s fotografií velice úzce souvisí.

Fotoklub Amfora, známý svou bohatou historií, na Rakovnicku působí již 45 let a proto mne napadlo sepsat práci, ze které se čtenář dozví vše, co je pro tento klub charakteristické a podstatné (jeho brzké začátky, zasloužené úspěchy, pořádané výstavy).

Jako hlavní zdroj informací mi posloužily konzultace s předsedou klubu panem Václavem Hvězdou. Z katalogů k výstavám jsem si vypsal hlavní body práce a konkrétní otázky, které jsem panu Hvězdovi na konzultacích podával.

2. Charakteristika fotoklubu

2.1. Obecně

Amfora je občanské sdružení amatérských fotografů Rakovnicka. Samostatně tvořící amatéři zde prezentují své práce pod společnou hlavičkou. Založena byla roku 1965 nestorem rakovnické fotografie panem Karlem Koubkem. Ze začátku klub čítal pouhých 7 uchazečů (z nichž 4 jsou ve studiu dodnes).

Ve fotoklubu dnes působí 24 členů - dvacet mužů a čtyři ženy. Během let se v Amfoře vystřídalo na 70 fotoamatérů a dá se říct, že každý ji něčím obohatil.

Klub nevznikl v duchu nějakého velkého továrního fotokroužku s přesnou ideovou linií, ale prostě proto, aby bylo každému jeho členu umožněno prezentovat své fotografické práce na veřejnosti. Každý člen Amfory proto musí dobře ovládat techniku i kompozici fotografie. Školení a přednášky na téma „ jak fotografovat“ se zde nepřednášejí, což ale nevylučuje, aby zkušenější člen svému méně znalému kamarádovi s nějakým fotografickým problémem neporadil. Pravidelné prohlížení a hodnocení soutěžních či vystavených snímků dává členům možnost nalézat a pojmenovávat jejich kompoziční a technické nedostatky.

Amfora je otevřená společnost a o členství v ní se může ucházet prakticky každý zkušenější fotoamatér, který se nebojí nést „kůži na trh“, tj. vystavit své snímky na některé z výstav pořádaných Amforou, popřípadě některou z fotografií zařadit do mapového okruhu a poslat před kritické oči fotografů jiných fotoklubů.

2.2. Zrození fotoklubu

Amfora neboli „Amatérští fotografové Rakovnicka“ jsou mezi námi již čtyřicet pět let. Za základní podnět ke vzniku fotoklubu se zasloužil pan Karel Koubek. Díky vlastnímu tříletému dálkovému studiu Lidové konzervatoře Středočeského kraje – obor výtvarná fotografie, díky dlouholetým zkušenostem nabytých vlastní fotografickou praxí zakládá pod patronací „Společnosti pro šíření politických a vědeckých znalostí“ kurz pro pokročilé fotoamatéry.

Zde se v roce 1964 sešlo třicet pět fotografických nadšenců, z nichž do konce vydržela pětina. Byli to Pavel a Petr Nejmanovi, Jan Švácha, Ladislav Zíka, Jaroslav

Vojáček, Zdeněk Polcar a Václav Hvězda. A právě těchto sedm fotoamatérů mělo i po skončení kurzu chuť a potřebu se scházet dále a proto pod vedením Karla Koubka vzniká Studio amatérské fotografie při Domu osvěty v Rakovníku. V roce 1965 fotostudio získá název Amfora.

2.3. Název klubu

Původní pojmenování dnešního fotoklubu Amfora znělo „Studio amatérské fotografie při Domu osvěty v Rakovníku“. Tento název byl ale poněkud zavádějící a nepřesný, jelikož oproti běžným fotografickým studiím nikdy žádné ateliéry či reflektory Amfora nevlastnila.

Nacházeli se na Rakovnicku, předpokládalo se proto, že klub dostane jméno podle Rakovníka nebo něčeho, co je pro toto město typické. Zazněly i návrhy jako „Modří raci“ apod., ale ani jeden z těchto nápadů neprošel. Až při jedné schůzce napadl dnes již nežijícího člena klubu, pana Jiřího Prokše, název Amfora. Toto jednoduché a výstižné pojmenování vysvětlil jako „Amatérští fotografové Rakovnicka“.

Ovšem často se můžeme mezi lidmi setkat i s trochu jiným označením, například Amatérští fotografové Rakovníka, což je chybné. Amfora není jen městský fotoklub, sdružuje fotografy i z blízkého okolí, je tedy sdružením celookresním. Čili závěrečné „RA“ by mělo být vždy správně interpretováno - Rakovnicka.

2.4. Členské poplatky

Při zakládání klubu se ovšem musela promyslet jedna velice důležitá věc, jestli se na činnost fotoklubu bude přispívat nějakým pravidelným členským poplatkem. Při hlasování fotografové došli k závěru, že každý, kdo v Amfoře působí, zaplatí ročně sto korun. V roce 1965 tato částka měla pochopitelně oproti současnosti hodnotu mnohem vyšší, a tak po roce 1980, kdy se ve stárnoucím klubu objevuje stále větší počet fotografujících důchodců, se pro ně poplatek snížil na 50 Kč, ostatní fotografové přispívali dál stokorunou. Tento roční poplatek Amfora od svých členů

vyžaduje do roku 1995. Tehdy se fotoklub uvedl jako právnická osoba s právem žádat od města takzvaný grant, příspěvek na kulturní činnost. Od roku 1995 tedy Amfora od svých členů pravidelné poplatky přestává vybírat a své výdaje, jako je korespondence, návštěvy různých výstav, materiál pro přípravu výstav… hradí právě ze zmíněného grantu.

2.5. Schůze klubu

2.5.1. Obecně

Aby členové Amfory měli možnost mezi sebou prodiskutovat, co se ve fotografii rodí nového či ohodnotit některý z mapových okruhů, je potřeba, aby se pravidelně scházeli. Dnem D se stal čtvrtek, a to jednou za čtrnáct dní.

Proč právě tento čtvrtý den v týdnu? Pro to má současný vedoucí Amfory Václav Hvězda vtipné vysvětlení: „Jelikož je Amfora fotoklubem okresním, má pochopitelně mnoho členů, kteří nežijí přímo v Rakovníku, ale v okolních vesnicích. A právě aby tito fotografové nejezdili do Rakovníka jen kvůli své schůzi, berou s sebou tento den také manželky. Ty se během sešlosti svých mužů projdou po obchodech, především po náměstí, kde se ve stejný den s Amforou konají pravidelně po čtrnácti dnech trhy.“

Členové Amfory se scházejí přes léto v klubovně Botanické zahrady, v zimním období v salonku Kulturního centra v Rakovníku kolem čtvrté odpolední a končí obvykle kolem šesté, ale není výjimkou, že se schůzka protáhne i do sedmi.

2.5.2. Průběh schůze

První půlhodina slouží jako „volná zábava“. Členové si sdělují zážitky a postřehy z vlastního fotografování, pochlubí se, komu a kde se podařil vyfotit nějaký pěkný snímek. Díky velkému rozmachu digitálních fotoaparátů se probírá také dnes velmi populární digitální zpracování fotografií, tedy úprava snímků pomocí zvláštních programů (Adobe Photoshop, Zoner Photo Studio…) v počítači.

Pokud se do zmíněné půlhodiny nedostaví zbývající členové, přechází jednání k hlavnímu tématu sešlosti, k mapovým okruhům a k nejrůznějším organizačním

záležitostem, například k nadcházejícím výstavám. Na schůzce 15. prosince 2010 se také diskutovalo o společném rozloučení s rokem, o výroční schůzi.

Výstavy

3. První expozice

Roku 1965, kdy Amfora vznikla, o ní prakticky nikdo mimo Rakovnicko nevěděl. Ještě se neúčastnila žádných krajských či celostátních fotografických soutěží, a jak říká pan Hvězda: „Ze začátku jsme si hráli dost na vlastním písečku.“

Zpočátku se Amfora na veřejnosti prezentovala především na vývěsných tabulích, na nichž klub představoval své nejlepší fotografie. Jedna tabule se nacházela na náměstí v budově dnešní České spořitelny a druhá byla v průjezdu u Němečků. Fotografie se na těchto vývěskách měnily vždy po jednom týdnu.

Asi po roce existence, kdy se fotoklub rozrostl o značný počet členů, přišla do Amfory pozvánka na několik krajských výstav. A na jedné z nich se Karel Koubek seznámil s krajským metodikem (tajemníkem pro kulturu) Milanem Babtistou. Ten, když si prohlédl velice zdařilé fotografie rakovnického klubu, neváhal a začal Amforu zvát i na celostátní soutěže, které se tehdy konaly v Kutné Hoře či v Kolíně. Aby si tyto cesty fotografové mohli dovolit, Dům osvěty jim veškeré náklady hradil a vůbec zajistil všechno spojené s těmito „výlety“ mimo město (například automobil).

4. Výstavy v zahraničí

4.1. Obecně

O výstavách v zahraničí se klub dozvěděl z jediného časopisu o fotografování, který u nás kolem roku 1965 vycházel, z „Fotografie Revue“. Dočíst se v něm dalo o technice fotografování, novinkách kolem fotografické techniky, ale také, kde se po světě pořádají výstavy pro fotografy.

Karel Koubek, který byl pravidelným čtenářem tohoto časopisu, si jednou povšiml zajímavého článku, který informoval o možnostech vystavování v zahraničí. Nelenil a sehnal veškeré propozice a společně s klubem začali aktivně zásobovat výstavy v cizině svými snímky.

Pokud byl klub, který se těchto zahraničních výstav zúčastnil, úspěšný, to znamená, že jeho fotografie byly vystavovány, nebo dokonce získaly nějakou cenu, mělo to ještě jednu výhodu. Organizátoři těchto zahraničních expozic si pečlivě i adresu úspěšného účastníka zaznamenali a pak si s dalšími správci výstav v jiných městech a zemích tyto adresy mezi sebou předávali. Proto se často stávalo, že Amfoře časem přicházely přihlášky a pozvání na další zahraniční výstavy samy.

Obesílání těchto expozic mělo pro Amforu ohromný přínos i tehdy, když jim žádné z nabízených fotografií v cizině nepřijali. Každý zúčastněný fotoklub totiž dostal jako dárek katalog, ve kterém byli uveřejněni přední světoví fotografové se svými výtvory. Prostřednictvím tohoto zdroje tedy měli naši fotografové vzácnou příležitost získat informace, jak se západní kultura v oblasti fotografie vyvíjí, a případně se jí mohli nechat inspirovat. Pan Hvězda doma stále uchovává přes 80 těchto vzácných katalogů.

4.2. Osvobozeni od „entry fee“

Česká republika byla tehdy socialistickou zemí, a tak ji Západ bral jako rozvojový stát. Pro fotoklub to mělo obrovskou výhodu v tom, že pokud posílal fotografie na výstavy v zahraničí, nemusel platit takzvané „entry fee,“ vstupní poplatek. Ostatní kluby z kapitalistických států byly povinny pokaždé při zápisu na výstavu tuto částku zaplatit. V době, kdy se Amfora začala o výstavy v zahraničí

intenzivně zajímat, činilo běžné „entry fee“ deset dolarů. Od těch být osvobozen, to byla pro klub velice vítaná finanční úleva.

Další osvobození se týkalo zdanění každé odeslané fotografie. Zde to sice nestálo deset dolarů, ale běžně dva dolary za každý snímek. Jediné, co Amfora zaplatit musela, bylo poštovné. Cena se pochopitelně odvíjela od toho, kam zásilka putovala, ale jak říká pan Hvězda: „Jedna obálka s přibližně pěti snímky vycházela v tu dobu na nějakých 40 Kčs.“

4.3. Největší zahraniční úspěchy

První expozice, na které slavily úspěch fotky rakovnického klubu, byla v jižním státě USA v Oklahomě. Konala se v roce 1967 a od rakovnických autorů byly vystaveny – „Optimismus“ od Karla Koubka a „Nedokončená“ Pavla Nejmana.

Pro Amforu ohromný úspěch, a tak již v roce 1968 obesílá tři výstavy podobné - ve Stuttgartu, Edinburghu a Linci. Ve všech těchto třech městech se povedlo vystavovat panu Karlu Koubkovi, přičemž v Edinburghu vedle jeho fotografií „Optimista“ a „Vojna a mír“ byl ještě umístěn snímek Pavla Nejmana s názvem „Gól“. Rakovničtí tedy i v osmašedesátém obstáli dobře.

V zahraničí nejvíce vystavovaným fotografem Amfory, jak jinak, se stal Karel Koubek, který své snímky prezentoval celkem na 31 výstavách po celém světě. V roce 1972 ve francouzském Orleansu dokonce získal bronzovou medaili za snímek „Potopa“. Nejvíce fotografií pana Koubka bylo vystaveno v roce 1970 v Austrálii, kde měl zastoupeny čtyři snímky: „Soumrak“, „Vojna a mír“, „Charakterní studie“ a „Krajina V.“.

Dalším velice úspěšným fotografem, který měl tu čest se o své výtvory podělit s celým světem, byl pan Václav Hvězda. Mezi jeho první velký úspěch patří v roce 1973 fotografie „Proti všem“, vystavená ve slavném Opera House v Sydney. Druhý ohromný úspěch zaznamenal svou fotografií „Větrání“. Získala první místo na výstavě v polské Varšavě.

Do roku 1989 fotoklub obeslal celkem přes dvě stě zahraničních výstav.

4.4. Rok 1989 – stop zahraničním výstavám

Po revoluci v roce 1989 přestal být český stát Západem vnímán jako rozvojová země. To mělo a má pro Amforu a ostatní fotokluby v Čechách zásadní dopad: Své snímky již nemohli na výstavy odesílat bez vstupního poplatku, a tudíž pokud dál chtěli v cizině prezentovat své fotografie, museli platit jednorázový „entry fee“ (stále je to cca 10 dolarů). Tento nečekaný výdaj si Amfora dovolit nemohla a dosud nemůže, a tak se od roku 1990 od vystavování v cizině prozatím distancuje.

5. Klubové a autorské výstavy

Rozdíl mezi klubovou a autorskou výstavou spočívá v tom, že klubové se účastní většinou všichni jeho členové, zatímco v autorské se představí veřejnosti jediný autor. Amfora prostřednictvím klubových expozic prezentuje nejlepší snímky, které za určité období její členové pořídili.

Mezi klubové výstavy patří výroční výstavy, Výstavy na provázku a Výstavy z archivu.

Dále se mezi ně řadí každoroční „malé“ expozice, instalované převážně v okolí Rakovnicka. Mezi nejznámější patří výstavy v Křivoklátě, Zbečně, Žluticích a Kryrech.

5.1. Výroční výstavy

Výroční výstavu pořádá Amfora od roku 1965 každý rok. Seznamuje na ní veřejnost s novými snímky, které členové klubu za roční období od předchozí výstavy pořídili.

Pokud jde o jubilejní výroční výstavu, připomínající poloviny či dekády existence klubu, je uspořádána v Nové síni pod Vysokou bránou. Ostatní každoroční výstavy se konají ve výstavní síni rakovnické radnice, či v Mansardě Muzea T.G.M. v Rakovníku.

5.2. Výstava na provázku

5.2.1. Historie

Václav Hvězda v roce 1975 navštívil Kolín a v něm výstavu Jaroslava Krejčího, který prezentoval své fotografie z cesty po Indii „na provázku“. Kouzlo této akce spočívalo v tom, že všechny snímky byly připevněny na dlouhé šňůře, a veřejnost k nim tedy měla bezprostřední přístup. Další odlišností od běžných výstav bylo místo jejího konání. Neprobíhala v žádné speciálně určené místnosti, ale všechny fotografie bylo možno zhlédnout na náměstí. Tímto způsobem přilákala široký okruh veřejnosti a stala se velice populární. Pana Hvězdu tento styl prezentování velice zaujal a obdobnou výstavu poté zrealizoval i s Amforou.

První Výstava na provázku se na rakovnickém Husově náměstí konala v roce 1989 v září při příležitosti posvícení. A již tento počáteční pokus o něco nového vzbudil u veřejnosti natolik pozitivní ohlas, že se okamžitě po jejím skončení stala takto instalovaná výstava velice žádanou pro další léta.

5.2.2. Charakteristika Výstav na provázku

Hlavní výhodou této expozice pro vystavující umělce je možnost si o jednotlivých fotografiích pohovořit s veřejností.

Výstava na provázku trvá pouhý jeden den, a je tedy běžné, že se vystavující fotograf pohybuje v místě, kde se jeho snímky nacházejí. Má tedy příležitost si své záběry obhájit před veřejností. Pokud se ho nějaký zvědavý pozorovatel zeptá, co touto fotografií myslel či co má znázorňovat, může mu autor její hlavní myšlenku na místě objasnit.

Další nespornou výhodou pro autory takovéto expozice je, že tentokrát nemusejí prezentovat jen nejnovější fotografie. Mohou například jednou za deset let zavěsit stejný snímek znovu. Což je rozdíl oproti výroční výstavě, kde každý vystavující musí předvést jen fotografie, které za dané období pořídil, zatímco na výstavě Na provázku před rakovnickou radnicí například pan Hvězda vystavil populární seriál „Churavý statek“ již podvakrát.

5.2.3. Letošní Výstava na provázku trochu jinak

V roce 2010 se Výstava na provázku konala již po dvacáté čtvrté. Probíhá vždy v sobotu dopoledne uprostřed posvícenských trhů na Husově náměstí. Letos poprvé, a v Amfoře věří, že ne naposledy, měla ještě pokračování odpoledne a po celou neděli v Botanické zahradě Střední zemědělské školy v Rakovníku.

Tato expozice je jednou z nejnavštěvovanějších výstav pořádaných Amforou, vždyť během jediného dne jejího konání ji zhlédne přes 1000 návštěvníků.

5.3. Výstavy z archivu

Výstavu z archivu Amfora pořádá jednou za dva roky. Koná se v Petrovcově síni Muzea T. G. M. v Rakovníku a bývá rozčleněna do tří základních skupin:

1) Fotografie nežijících a bývalých členů klubu.
2) Historické fotografie z Rakovnicka a okolí.
3) Starší fotografie současných členů.

5.3.1. Fotografie nežijících a bývalých členů

Na těchto expozicích Amfora veřejnosti připomíná fotografie, které pořídili již nežijící nebo bývalí členové. Příští rok (2011) bude takto „vystavovat“ například Karel Kotolenský, autor velice moderních a zajímavých snímků.

Hlavní přínos těchto výstav spočívá v tom, že fotoklub veřejnosti připomene své zesnulé členy a také často již pozapomenuté fotografy z okolí Rakovnicka.

5.3.2. Historické fotografie z Rakovnicka a okolí

Na Výstavách z archivu se Amfora také snaží připomenout a ukázat lidem, jak se Rakovník v průběhu desítek let měnil či jaké významné události členové klubu během svého fotografického života zdokumentovali.

Mezi minulými expozicemi lze zmínit například: „Válka a osvobození Rakovníka“ a „Rakovnická opera a Tyl“.

5.3.3. Starší fotografie současných členů

Takto pojatá expozice se nekoná tak často jako zmíněné dvě předešlé, jelikož své starší fotografie členové mohou zavěsit na „Výstavě na provázku“. Neznamená to ale, že by na ni fotoklub zanevřel.

Minulý rok (2009) například byly na Výstavě z archivu prezentovány „Užité fotografie fotografů Amfory“. Veřejnost měla možnost zhlédnout snímky, které byly použity například do novin či magazínů.

Například Jindřich Richter zde vystavil své celostátně vydané pohlednice a fotografie pořízené pro Klub vědy a techniky.

5.4 Autorské výstavy

Na autorských výstavách pořádaných Amforou prezentují své fotografie zpravidla jednotlivci. Nejčastěji tyto expozice probíhají při oslavě životního jubilea daného fotografa.

Autorské výstavy odrážejí nejzajímavější a nejpůsobivější fotografie, které autor za dobu, po kterou se věnuje fotografii, pořídil.

Jiným typem autorských výstav jsou expozice, které se pořádají na středních školách. Tyto výstavy probíhají nepřetržitě ve dvouměsíčních cyklech, kdy jsou vystaveny snímky dalšího člena fotoklubu.

Momentálně tato expozice probíhá na Masarykově obchodní akademii v Rakovníku. V minulých letech se konala také na Gymnáziu Zikmunda Wintra na chodbě v prvním patře.

6. Rakovnické fotografické salony

6.1. Historie

Od roku 1987 se na schůzích Amfory stále častěji mluvilo o tom, že by nebylo od věci udělat něco také pro neorganizované fotoamatéry. Něco, kde by i oni mohli prezentovat své nejlepší fotografické úlovky, aby Amfora nevypadala, že si hraje jen „na vlastním písečku“.

Dlouho nikdo nepřicházel s nápadem, jak by taková akce měla probíhat, až v roce 1989, při velkolepých výstavách k 150. výročí vzniku fotografie, napadla členy klubu myšlenka na uspořádání prvního Rakovnického fotosalonu.

Pro zájemce byly vypsány propozice a každý, kdo se alespoň trochu o focení zajímal a chtěl své snímky vystavit, dostal k dispozici pro jejich prezentaci celý panel.

První Rakovnický fotosalon byl uspořádán roku 1989 ve Wintrově síni rakovnické radnice. Ten se bohužel ještě nesetkal s větším zájmem veřejnosti a vystavené snímky pocházely převážně od členů Amfory, která obsadila dvacet panelů, a jen dvanáct zbývajících zastupovaly snímky neorganizovaných fotoamatérů.

Nejvíce se prezentovali muži, kterých vystavovalo 34, zatímco ženy zde měly zastoupení jen ve čtyřech fotografkách. Převahu měly černobílé fotografie, kterých bylo instalováno celkem 54, zatímco barevných mohlo oko diváka zhlédnout pouhých 20. S přibývajícími ročníky se ovšem tato situace zásadně mění, například na devátém fotosalonu, který se konal v roce 2005, bylo vystaveno už jen 28 fotografií černobílých a neuvěřitelných 277 snímků barevných.

6.2. Společně s jinými výtvarnými obory

Před začátkem třetího Rakovnického fotosalonu v roce 1993 přišel Václav Hvězda s nápadem spojit výstavu fotografií na stěnách s předměty, které by vyplnily střed místnosti. Síň by nepůsobila tak prázdným dojmem, a veřejnost by tak mohla zhlédnout vlastně dvě výstavy najednou. Ještě ten rok pak ve Wintrově síni společně s fotosalonem vystavoval Karel Polcar své sochy.

Čtvrtý Rakovnický fotosalon se málem neuskutečnil. Posunuly se základy radniční věže, ta se začala naklánět, mohlo dojít k jejímu zřícení. Od Václava Zoubka, ředitele Rabasovy galerie, která v té době výstavní Wintrovu síň vlastnila, obdržela tehdy Amfora sdělení s politováním, že všechny výstavy v této místnosti jsou zrušeny či odloženy na neurčito.

Zpráva přišla v době, kdy již byly všechny fotografie od autorů vybrány a nalepeny na výstavních panelech. Václav Hvězda to jako správný vedoucí ale nevzdal a navštívil vedoucího Muzea T.G.M. v Rakovníku Františka Povolného se žádostí, jestli by nemohl pro výstavu zajistit prostory muzejní Mansardy. Bohužel i zde bylo v tu dobu beznadějně obsazeno. Štěstí, jak se říká, přeje i tomto případě připraveným. Po měsíci, kdy byla jedna z plánovaných výstav v Mansardě odvolána, se jakoby zázrakem vyskytly požadované prostory volné.

Nastal ovšem jiný problém, Amfora neměla dostatek fotografů, aby tuto větší výstavní prostoru zaplnila. Nakonec během měsíce klub dalších patnáct autorů sehnal a dne 20. května 1995 mohl čtvrtý Rakovnický fotosalon začít. A právě tato expozice zaznamenala obrovský úspěch a nadcházející fotosalony se konaly již pravidelně v Mansardě Muzea T.G.M. v Rakovníku.

Veleúspěšný fotosalon si pochopitelně vyžádal řadu zpřesnění. Před vyhlášením každého ročníku tak muselo být napříště stanoveno, kolik fotografií Mansarda pojme. Přesto se mnohokrát stalo, že pro opozdilé zájemce o vystavení se již volný prostor nenašel.

6.3. Přínos fotosalonu pro Amforu

Díky tomu, že Rakovnický fotosalon umožňuje vystavovat snímky neorganizovaných fotoamatérů, má tato akce pro Amforu jeden zásadní přínos. Mnoho začínajících amatérů si při této příležitosti uvědomí svůj fotografický talent a přihlásí se do Amfory. Členy klubu se touto cestou tak stali například Bohumil Obst, Anna Fuchsová či Tomáš Kališ.

6.4. Přehled uskutečněných fotosalonů

Pořadové číslo	Datum konání	Místo konání	Hostující členové	Vystavující – ženy	Vystavující – muži	Vystavené fotografie - černobílé	Vystavené fotografie – barevné
I.	2.11.1989 – 17.11.1989	Wintrova síň	Žádní	4	34	54	20
II.	20.5.1991 – 4.6.1991	Wintrova síň	Žádní	5	25	35	30
III.	24.3.1993 – 11.4.1993	Wintrova síň	Karel Polcar (sochy)	1	21	42	35
IV.	20.5.1995 – 2.7.1995	Muzejní Mansarda	Václav Vágner (keramika)	3	42	100	80
V.	28.2.1997 – 6.4.1997	Muzejní Mansarda	Manželé Štefkovi (závěsná keramika)	4	38	89	100
VI.	25.2.1999 – 21.3.1999	Muzejní Mansarda	Bella Kollmanová a Anna Štěpánková (expozice)	11	47	82	140
VII.	27.9.2001 – 28.10.2001	Muzejní Mansarda	Miroslava Hanauerová a Marie Svobodová (keramika)	16	61	65	180
VIII.	15.1.2003 – 2.2.2003	Muzejní Mansarda	Pavel Nejman ml. a Lukáš Somol (plastikové modely)	11	50	52	249
IX.	18.10.2005 – 30.10.2005	Muzejní Mansarda	Jaroslav Eliáš (dřevořezby)	22	46	28	277
X.	8.2.2007 – 18.3.2007	Muzejní Mansarda	Dokumenty a fotografie předchozích fotosalonů	31	46	60	364
XI.	2.9.2009 - 4.10.2009	Muzejní Mansarda	Pavel Nejman ml. a Lukáš Somol (plastikové modely)	23	25	24	169

7. Mapové okruhy

7.1. Obecně

Mapový okruh je fotografická soutěž, která probíhá mezi fotokluby po celé České republice. Každý klub, který se mapového okruhu zúčastňuje, musí před jeho začátkem vytvořit kolekci zhruba 20 nejlepších fotografií. Kolekce (mapy) poté putují mezi soutěžícími kluby, které je bodují.

Poté, když všechny ohodnocené mapy fotografií „dokolují“, provede fotoklub, který aktuální ročník pořádá, vyhodnocení a sečte každému klubu celkové body.

Na slavnostním vyhlášení za účasti všech soutěžících jsou poté zveřejněny výsledky a současně zde proběhne výstava nejlépe ohodnocených fotografií.

Na území České republiky se pořádá každý rok celkem devět mapových okruhů**:** MO Blatenská růže, Českobudějovický MO, MO Český ráj, Moravskoslezský MO**,** MO Nekázanka, Porta Bohemica, Ratibořický MO, Turnovský MO a MO Vysočina.

7.2. Průběh hodnocení „map“

Každý fotoklub, který se mapového okruhu zúčastňuje, je zároveň také porotcem při jeho hodnocení. Během trvání soutěže totiž každým klubem projdou kolekce „map“ s fotografiemi od kolegů z jiných fotoklubů a každý snímek musí být obodován všemi zúčastněnými členy, v našem případě členy Amfory. Kolekce „map“ se hodnotí na pravidelných schůzích soutěžících klubů.

Bodování probíhá dvěma způsoby. Nejprve „mapa“ koluje po všech členech, kteří si každou fotografii dané kolekce prohlédnou zblízka. Poté, co soubor všichni zhlédnou, začnou se ukazovat fotografie z takzvané „výstavní vzdálenosti“, kdy má každý možnost ohodnotit výtvarně dispoziční řešení snímku, které je zblízka těžko viditelné.

Poté každou fotografii všichni členové ohodnotí body od jednoho do deseti (1 – nejhorší, 10 – nejlepší) a vypočítá se ke každému snímku výsledný průměr.

Jakmile jsou všechny fotografie z dané „mapy“ ohodnoceny, odesílají se do dalšího soutěžícího fotoklubu.

7.3. Přínos mapových okruhů

Je pravda, že v mapových okruzích jde o soutěž, o to, kdo bude nejlepší, ale jako hlavní důvod těchto akcí je považován fakt, že díky mapám mají jednotlivé kluby možnost seznámit se s prací fotografů z řady míst, popřípadě se od nich něčemu novému přiučit.

7.4. Jakých mapových okruhů se zúčastňuje Amfora?

V roce 2010 se Amfora zúčastnila dvou mapových okruhů. Prvním byl Turnovský mapový okruh, kde při vyhodnocení jeho 39. ročníku (2008 - 2009) obsadila z patnácti zúčastněných klubů koncové třinácté místo. Druhým okruhem, kde Amfora soutěžila, byl Mapový okruh Nekázanka. Zde, podobně jako u okruhu Turnovského, obsadila třinácté místo.

V minulých letech se Amfora ještě účastnila mapového okruhu Blatenská růže, z kterého se ale před rokem odhlásila. Bodování „map“ v tomto okruhu bylo velice časově náročné. Mnohokrát se stalo, že se pak v klubu sešlo i šest „map“.

V roce 2011 bude Amfora vyhodnocovat 41. ročník Turnovského mapového okruhu.

8. Členové Amfory

8.1. Zakládající

Václav Hvězda *- narozen 3.1.1942 v Rakovníku*

Nynější předseda fotoklubu Amfora je povoláním elektrokonstruktér. K fotografii se dostal již v devíti letech díky staršímu bratrovi, který byl nadšeným fotoamatérem a v tomto oboru se již nějakou dobu pohyboval. Prvním fotoaparátem Václava Hvězdy byl Box-Tengor, se kterým fotil na formát 3 x 4. Tento přístroj byl pro začátky ideální, a jak říká pan Hvězda, choval se přesně podle Kodakova hesla: „Vy stiskněte spoušť a my vše ostatní zařídíme za Vás.“ Na vojně Václav získal fotoaparát Flexareta, který vlastní dosud.

V šedesátých letech preferoval především fotografie z letectví, parašutismu a hudby. Zlom nastal v roce 1973, kdy objevil kouzlo chalupaření a fotil převážně venkovská zákoutí a krajiny. V současnosti nemá žádné vyhraněné zaměření, a jak o sobě říká: „Fotím vše a fotím rád.“

Hvězdovo fotografické krédo zní: „Ve fotografii není důležité být vždy první, ale vždy se snažit odvést solidní výsledek.“

Václav Hvězda

„Sólo IV.“

„Na pastvě 2.“

Pavel Nejman - *narozen 18.9.1941 v Rakovníku*

Vystudoval Střední průmyslovou školu chemickou v Praze a poté pracoval jako mistr v Rakoně. Patří mezi zakládající členy Amfory. Za 45 let se ve fotoklubu zúčastnil veškeré jeho činnosti.

Fotografii se věnuje od 14 let. Nejprve fotil černobíle a na velmi jednoduchý fotoaparát značky Altissa. Nyní používá převážně digitální zrcadlovku Canon.

Sám o svém koníčku říká: „Netušil jsem, že mne fotografování už neopustí a že se z tak malého koníčka stane pořádný kůň.“ U snímků se zaměřuje převážně na „nevšední pohledy, které život přináší“. Charakteristickým znakem jeho fotografií je humor všedního dne.

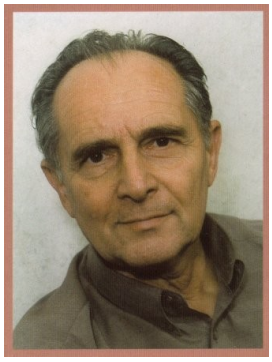

Pavel Nejman

„Zaslepený humor“

bez názvu

Petr Nejman – *narozen 18.9.1941 v Rakovníku*

Podobně jako jeho bratr, tak i Petr byl po vyučení v Ústí nad Labem zaměstnaný jako chemik v Rakoně v Rakovníku. Od svých 14 let se intenzivně věnuje fotografování a členem Amfory je od jejího založení.

Po více než 50 letech fotografování na klasický film dnes používá převážně digitální techniku. Na rozdíl od bratra necestuje tak moc často, proto jeho fotografie pocházejí převážně z rakovnického okolí. Námětem mu bývá nejčastěji město, příroda, lidé a detail.

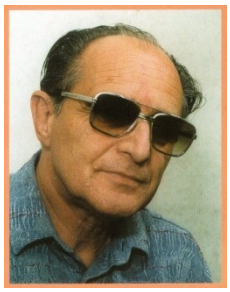

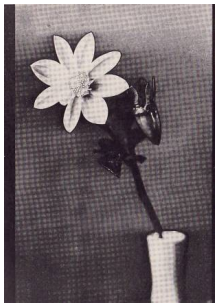

Petr Nejman „Přikrášlená krása I.“ bez názvu

Zdeněk Polcar *– narozen 10.1.1925 v Rakovníku*

V roce 1944 odmaturoval v rakovnickém gymnáziu. Po válce pokračoval v Praze studiem Vysoké školy lesního inženýrství. Po studiích byl zaměstnaný u Státních lesů v Plzni, kde poznával krásy Plzeňského kraje.

Fotografování se začal věnovat od roku 1944. Ze začátku se převážně orientoval na rodinnou a dokumentární fotografii, ale postupem času mu nebyla cizí ani příroda, lesy a život na vesnici. Po navštěvování kurzu výtvarné fotografie se stal zakládajícím členem Amfory.

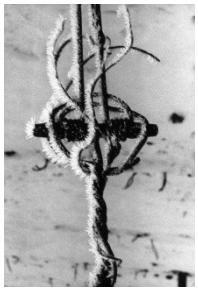

Zdeněk Polcar bez názvu bez názvu

Jaroslav Vojáček *- narozen 7.5.1932 v Olešné u Rakovníka*

Po vyučení na Střední průmyslové škole truhlářské ve Volyni pracoval nejprve jako dělník u svého otce. Od roku 1956 se stal vedoucím střediska truhlářství v Olešné a později pak v Rakovníku.

V začátcích fotografoval s Kodakem 6 x 9 cm. Později si pořídil přístroj na kinofilm „Retina“, se kterým vydržel do roku 1956. V roce 1964 mu pan K. Koubek nabídl možnost zdokonalení se v kurzu pro pokročilé fotoamatéry. Tuto nabídku přijal a po absolvování setrval v Amfoře dodnes. V jeho tématech se nejčastěji objevuje práce člověka a přírodní krásy.

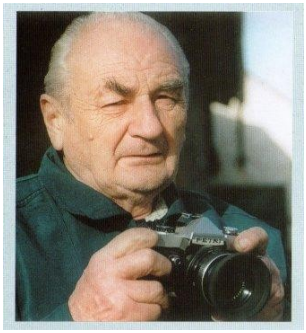

Jaroslav Vojáček

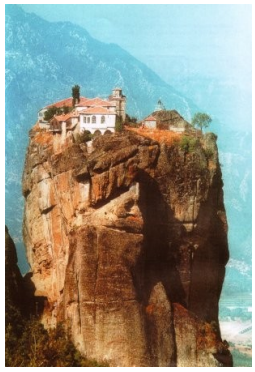

bez názvu

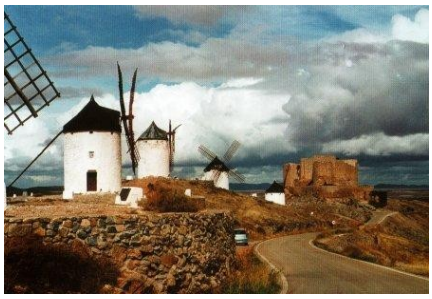

bez názvu

Karel Koubek *- narozen 8.9.1913 v Rakovníku*

Tento umělecký fotograf se o fotografii zajímá už od útlého mládí. Soustavně a zcela se jí ale může zabývat až po 2. světové válce. Unikátní jsou jeho snímky z konce války, kdy riskuje život, aby zachytil nálety takzvaných hloubkařů při ostřelování lokomotiv v rakovnickém železničním depu a na nádraží.

V letech 1963 – 1965 absolvuje Lidovou konzervatoř Středočeského kraje – obor výtvarná fotografie. Stane se členem skupiny SČK FOKUS a veřejnosti se poprvé představí pozoruhodným souborem Oči a dřevo ve foyer pražského divadla Rokoko.

Jeho největší a trvalou zásluhou je pořízení portrétů vynikajících lidí, umělců a veřejných pracovníků, pocházejících z Rakovnicka.

Karel Koubek byl také náruživým cestovatelem a z cest po Jugoslávii, Itálii, Francii vytěžil několik kolekcí zdařilých reportážních snímků.

Pro město Rakovník vytvořil řadu historicky cenných snímků, zachycujících jeho poválečnou přestavbu. Stal se instruktorem pro pokročilé fotoamatéry a zakladatelem Amfory.

Tento velikán v rakovnické fotografii vždy tvrdil, že se fotografie musí hodnotit z mnoha aspektů, jelikož na rozdíl od sportu v tomto oboru nejsou metry a vteřiny.

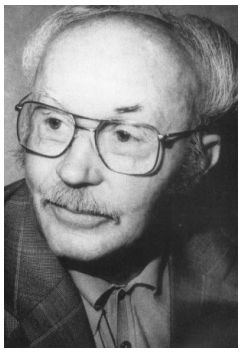

Karel Koubek

„Vojna a mír“

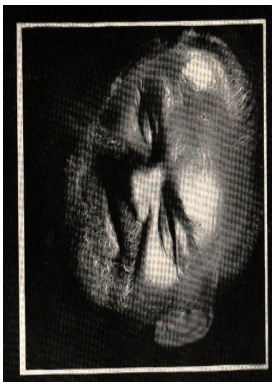

„Optimista“

Jan Švácha *– 19.10.1942 v Rakovníku*

Po Karlu Koubkovi byl druhý, kdo se pokoušel o fotografování aktů. V 60. letech dokumentoval výstavbu provozu I. v Rakoně.

Byl zaměstnán v Rakoně jako elektrotechnik v oddělení technického rozvoje.

Ladislav Zíka *– narozen 1942 v Rakovníku*

Jeho fotografické zaměření bylo spíše reportážní. Kromě aranžované fotografie fotil také živou fotografii.

Od roku 1974 přerušil aktivní činnost ve fotoklubu a odjel pracovat do zahraničí.

8.2. První fotografky v Amfoře

Když byl fotoklub založen, skládal se ze samých mužů. Netrvalo však dlouho a během pár let působnosti klubu se o Amforu začali zajímat také fotografové opačného pohlaví. První žena, která do Amfory vstoupila, byla paní Ing. Hana Frančová-Gebhartová, kterou k fotografii a následně i k Amfoře přivedl zakladatel klubu pan Karel Koubek. V době svého příchodu pracovala v administrativě ONV,

později jako učitelka na Integrované střední škole v Rakovníku. Přesný rok jejího vstupu do klubu není znám, ale přibližně se odhaduje, že se tak stalo kolem roku 1967 - 1968. Jako druhá se v Amfoře objevila fotografka Marie Procházková-Zinnová. A následovaly další s rozdílnou výdrží. Martina Pastorová-Fáberová, Renata Smetanová-Knoblochová, Miluše Schmalzová, Anna Fuchsová, Zuzana Horvátová, Michaela Hofmanová, Jana Hamouzová a jako zatím poslední zájemkyně o členství se na klubových schůzkách mihla Lenka Pelcová.

8.3. Přehled všech členů

Vysvětlivky:

B = bývalý

S = současný

† = zemřelý

Z = zakládající

D = dopisující

2x, 3x = opětný vstup do klubu

Jméno	Stav
Andrej Macenauer Ing.	B
Anna Fuchsová	S
Bohumil Obst	S
Bohuslav Pechek	B, †
Erich Kaufman	B, †
František Beneš Ing.	S
František Mukařovský	B
František Pošta	B, †
Hana Frančová-Gebhartová Ing.	B
Ivo Mička Mgr.	B
Ivo Michalička MUDr.	S, D
Jan Jedlička	B
Jan Lukáš Mgr.	S
Ján Majdan	B
Jan Pánek	B
Jan Šmidrkal Ing.	B
Jan Švácha	B, †
Jana Hamouzová	B
Jára Kouba	B

Jaromír Kučera	B
Jaromír Olič	S
Jaroslav Václavek	B, †
Jaroslav Vojáček	S
Jindřich Čermák	D
Jindřich Richter	S, 2x
Jiří Formánek	S
Jiří Měchura	S
Jiří Moucha	B
Jiří Pavlík	B
Jiří Prokš	B, †
Jiří Veselý	D, S
Josef Chrástka	S, D
Josef Trešl	B
Karel Beneš	B, †
Karel Chalupa	S
Karel Kotolenský	B, †
Karel Koubek	B, Z, †
Karel Polcar	B, †
Ladislav Zíka	Z, B, †
Luboš Kozler	B
Lukáš Somol	S, D
Lumír Krupička	B, †
Marie Procházková-Zinnová	B
Martin Hvězda	B
Martin Kinkal	B
Martina Pastorová-Fáberová Ing.	S
Michaela Hofmanová	B
Milan Lejčko	B
Miluše Schmalzová	S
Miroslav Šilhánek	B
Miroslav Uher	S, D, 2x
Pavel Cepek	B
Pavel Moravszki	S
Pavel Nejman	S, Z
Petr Nejman	S, Z
Petr Toth	S
Radek Texl	B
Renata Smetanová-Knoblochová	S
Tomáš Kališ	S
Tomáš Lébr	B
Václav Hvězda	Z, S
Václav Laňka prom. biol.	S
Václav Podestát Mgr.	B
Václav Vítovec	S

Věra Přibylová	B
Vladimír Skopal	B, 3x
Zbyněk Ortman	B, †
Zdeněk Herink	B, †
Zdeněk Ledvina	B
Zdeněk Pochman	B
Zdeněk Polcar Ing.	B, 2x, †
Zdeněk Radvan	B
Zuzana Horvátová	B

8.4. Současní členové

Martina Pastorová-Fáberová Ing.
Miluše Schmalzová
Renata Smetanová-Knoblochová
František Beneš Ing.
Jiří Formánek
Václav Hvězda
Josef Chrástka
Václav Laňka, prom. Biolog
Jan Lukáš Mgr.
Jiří Měchura
Ivo Michalička MUDr.
Pavel Moravszki
Pavel Nejman
Petr Nejman
Jindřich Richter
Miroslav Uher
Jiří Veselý
Václav Vítovec
Jaroslav Vojáček
Anna Fuchsová
Tomáš Kališ
Lukáš Somol
Bohumil Obst
Petr Toth
Jaromír Olič

9. Plán akcí fotoklubu na rok 2011

Pro rok 2011 si Amfora pro své příznivce připravila poměrně pestrý program.

Celý rok se na Masarykově obchodní akademii v Rakovníku uskuteční autorské výstavy. Studenti budou mít možnost zhlédnout celkem dvanáct kolekcí fotografií od různých členů klubu.

V lednu až únoru mohou příznivci rakovnické fotografie navštívit dvě klubové výstavy. První v Základní škole Kryry a druhou v budově Plzeňské Energetiky v Plzni.

V průběhu roku Výstavní síň na radnici v Rakovníku případným zájemcům nabídne dvě autorské expozice a na sklonku roku v prosinci se zde uskuteční již 46. klubová výstava.

V Petrovcově síni Muzea T.G.M. Rakovník proběhne v průběhu roku výstava Z archivu.

Na Husově náměstí a v botanické zahraně Střední zemědělské školy v Rakovníku bude o posvícenské trhy v září opět možnost spatřit populární „Výstavu na provázku“.

Rok 2011 je pro Amforu důležitý v oblasti mapových okruhů, jelikož se pro tento rok stane pořadatelem Turnovského mapového okruhu.

11. Prameny

Katalogy a pozvánky na výstavy

Návštěvy v Rabasově galerii na současné 45. výstavě Amfory

S diktafonem doma u Václava Hvězdy

http://www.amfora.er.cz/

12. Přílohy:

Společná fotografie členů (2005)

45. jubilejní členská výstava

Výstava na provázku

bysta zakladatele Amfory Karla Koubka